

REFERAT Handicaprådet 2022-2025 d. 06-03-2023

Mødedato Mandag d. 06. marts 2023 kl. 16:30

Mødested Mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Mødedeltagere Sanne Friberg, Kim Jacobsen, Selina Munch-Petersen, Lone Pihl, Bolette Kristensen, Margrethe Vogt Thuesen, Ann Rubæk-Nielsen, Kim Eilif Rasch Pedersen, Mette Fabricius, Bente Helms, Bo Ancher Jensen, Maiken Skov Hansen

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Redegørelse for udførte kommunale tilsyn på plejecentre og -hjem på ældreområdet 2022.....	4
Godkendelse af fondsstøttet fællesskabsprojekt med Bornholms Museum/Gourmet Bornholm.....	7
Afsluttende status på Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022.....	10
Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026.....	15
Gensidig orientering til og fra medlemmerne og sekretariatet.....	19
Eventuelt.....	20

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Mette Fabricius og Selina Munch-Petersen.

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 2: Redegørelse for udførte kommunale tilsyn på plejecentre og -hjem på ældreområdet 2022

23/3670

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Center for Ældre har udarbejdet en årlig redegørelse for udførte tilsyn med kommunens plejehjem og -centre samt Rehabilitering Sønderbo. Redegørelsen er til orientering for Social- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- at redegørelsen sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 06-03-2023

Handicaprådet støtter op om tilsynets fokusområder og øget fokus på opkvalificering af ufaglært arbejdskraft.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses og pligt til at føre tilsyn med kommunens plejecentre og -hjem. Der gennemføres derfor ét årligt uanmeldt tilsyn på kommunens plejecentre og -hjem samt rehabilitering Sønderbo. Tilsynet udføres af medarbejdere fra Center for Ældre.

Tilsynet er metodemæssigt en kombination af observationer og dialog med udgangspunkt i en standardguide. Der tales således med ledelsen, medarbejdere, beboer og pårørende. Selvom tilsynsbesøget kan ses som kontrol, er det altid dialogbaseret med fokus på kvalitetsudvikling og med et læringsperspektiv for øje.

Normalt er tilsynene fordelt på hele året. I 2022 har det af ressourcemæssige hensyn kun været muligt at gennemføre tilsynene i periode ultimo september - medio december. Det har betydet, at Social- og Sundhedsudvalget ikke har fået forelagt hver enkelt tilsynsrapport, men denne gang får forelagt rapporterne i den samlede redegørelse. For 2023 er det planen, at tilsynsbesøgene igen fordeles ud over året, og at rapporterne forelægges kvartalsvis.

Tilsynet har konkluderet følgende fra tilsynene i 2022:

Når det kommer til opfølgning på det kommunale tilsyns anbefalinger, finder Tilsynet, at der generelt på ledelsesplan arbejdes med at følge op på de givne anbefalinger, men Tilsynet finder også, at tiltagene ikke er implementeret i bund, idet Tilsynet ved nærmere gennemgang af de problemstillinger, som der er givet anbefaling omkring, ikke i alle tilfælde ses at være rettet op. Der tages derfor initiativ til med centerets ledelse at få sikret opfølgning på anbefalingerne.

Vedr. personalesituationen er det Tilsynets vurdering, at der generelt ikke er rekrutteringsproblemer på plejeboligområdet, men også, at personalesituationen er god fordi man flere steder har ansat ufaglærte medarbejdere. Tilsynet bemærker sig, at det oplyses, at nye medarbejdere bliver introduceret til deres opgaver.

Til trods for, hvad man kan betegne som et generelt højt sygefravær, så har medarbejderne givet udtryk for, at man klarer dagligdagen. Der er de nødvendige faglige kompetencer, og man gør brug af kompetencebrev i de situationer, hvor det er nødvendigt.

Det er Tilsynets samlede konklusion på hverdagen på plejecentret og borgernes trivsel og relationer, at der generelt er fokus på en værdig tilværelse på plejecentrene, herunder på trivsel og aktiviteter. Det er også Tilsynets opfattelse, at der skal mere fokus på at lave aftaler og levere klippekortsydelse til beboerne.

Når det kommer til emnet samarbejde og kommunikation internt og eksternt, er det Tilsynets konklusion, at der generelt er et godt samarbejde på plejecentrene både internt og eksternt. Der er enkelte steder udfordringer med samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere. Der er tiltro i Tilsynet til, at der er fokus på problemområderne, og at disse søges løst. Det vil der blive fulgt op på i næste års tilsyn. Tilsynet bemærker, at der generelt er et godt samarbejde med pårørende, og hvis der er udfordringer, så bliver disse altid løst.

Tilsynets samlede konklusion for beboernes selvbestemmelse/medbestemmelse er, at plejecentrene og -hjemmet har nedsatte Beboer- og Familieråd. Undtaget herfra er Plejecenter Nylars og Rehabilitering Sønderbo. På Nylars har det ikke været muligt at få beboerne til at engagere sig, men det er aftalte, at der i stedet holdes beboermøder, hvor indflydelsen på fællesskabet kan drøftes. Rehabilitering Sønderbo er ikke et plejecenter/-hjem, hvorfor stedet ikke er omfattet af retningslinjerne om Beboer- og Familieråd.

Det er meget forskelligt de enkelte steder, hvor godt Beboer- og Familierådet fungerer, og Tilsynet opfordrer til, at der kommer større fokus på inddragelsen af beboere og deres pårørende via dette forum.

Tilsynet konstaterer ligeledes, at der er stort fokus på beboernes selvbestemmelse i hverdagen, hvilket beboerne også har givet udtryk for. Der er et hængeparti omkring at få implementeret retningslinjerne for at indhente beboernes ønsker for den sidste tid, hvilket Tilsynet forventer er sket, når næste års tilsyn gennemføres.

Det er Tilsynets konklusion, at der generelt er et godt samarbejde med de pårørende. Dog kan Tilsynet konstatere, at heller ikke de pårørende har hørt om klippekortsordningen. Der er givet flere anbefalinger i forhold til at udbrede kendskabet til ordningen. Ud fra samtalerne kan Tilsynet også konkludere, at der er størst udfordring i pårørendesamarbejdet de steder, hvor der har været skiftende ledelse. Der bør fremover være opmærksomhed på denne problemstilling.

Tilsynet har givet anledning til at udtale, at

- beboerne får den hjælp, som de har ret til og er visiteret til efter serviceloven og kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder for ydelser i plejeboliger på ældreområdet, og udgangspunktet er den enkeltes behov og ønsker
- beboerne oplever, at de får den hjælp, som de har brug for
- der er kommet gang i aktiviteter alle steder efter en Coronaperiode, hvor aktivitetsniveauet var lavt eller ikke eksisterende
- beboerne oplever at de har høj grad af selvbestemmelse, hvilket også er de pårørendes opfattelse
- samarbejdet med de pårørende er godt, men også at det er udfordret de steder, hvor der ikke er kontinuitet i ledelsen
- at der stadig er udfordringer med dokumentationen, men også at der er sat initiativer i gang til at afhjælpe situationen
- at der stadig er udfordringer med kendskab til og levering af klippekortsydelsen til beboerne

Fokusområder for 2023

Tilsynets vil, foruden at have fokus på den hjælp beboerne er visiteret til og har ret til, beboernes retssikkerhed og aktiviteter også have særlig fokus på dokumentation og klippekort.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Tilsynsredegørelse for udførte kommunale tilsyn på plejehjem og plejecentre 2022

Tilsynsrapport 2022 Nørremøllecenteret

Tilsynsrapport 2022 Blommelunden og Rosenlunden Lunden 2

Tilsynsrapport 2022 Paradisvej 11 og Kirsebærlunden Lunden 1

Tilsynsrapport 2022 Aabo

Tilsynsrapport 2022 Nylars

Tilsynsrapport 2022 Sønderbo

Tilsynsrapport 2022 Snorrebakken CD (1)

Tilsynsrapport 2022 Toftegården (1)

Tilsynsrapport Snorrebakken AB - 2022 (1)

Tilsynsrapport 2022 Snorrebakken EF

Klippebo 2022 Tilsynsrapport

Tilsynsrapport 2022 Snorrebakken GH+IJ

Punkt 3: Godkendelse af fondsstøttet fællesskabsprojekt med Bornholms Museum/Gourmet Bornholm

23/3916

Politisk sagsgang

Social og Sundhedsudvalg beslutter

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalg orienteres

Resumé

Etablering af et fællesskabsprojekt mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms Museum/Gourmet Bornholm med henblik på at integrere borgere og personale, som for nuværende er tilknyttet projektet Plantagen. Der vil på sigt også være mulighed for at samarbejde med andre relevante afdelinger og grupper, herunder fx Skovhjælpere og Miljøpedeller.

Fællesskabsprojektet skal understøtte Gaardens oplevelsestilbud til gæster samt være en stimulerende og udviklende ramme for borgere tilknyttet kommunens center for Psykiatri og handicap samt center for Job, Uddannelse og Rekruttering.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- Fællesskabsprojektet "Gaardens fællesskab" mellem Bornholms Museum/Gourmet Bornholm og Bornholms Regionskommune godkendes.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 27-02-2023

Godkendt, Sanne Friborg kan ikke medvirke.

Sagen sendes til kommentering i Handicaprådet.

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 28-02-2023

Orientering givet.

Beslutning Handicaprådet den 06-03-2023

Handicaprådet støtter fondsansøgningen og ønsker at blive inddraget i den videre proces.

Gennemsigtigheden og inddragelse af relevante borgere er vigtig for Handicaprådet.

Handicaprådet støtter opstarten og den videre fondsansøgning.

Sagsfremstilling

Projektet ”Gaardens fællesskab” handler om at bruge måltidet, maden, råvarerne, hænderne, det stedbundne, madoplevelsen, håndværket som løftestang for at stimulere til øget maddannelse og trivsel i både nye og gamle sociale fællesskaber – i det gode liv.

En del af disse oplevelser skal udvikles med og til de borgere, som indtil nu har deltaget i aktiviteterne på projektet Plantagen.

Fondsstøtte forventes

Fondsstøtten skal desuden bruges til at etablere både fysiske formidlingsrum samt personale-, administrations- og produktionsbygninger på gaarden i et samlet koncept, som tager højde for alle gaardens brugere.

Gaarden som en attraktive ramme

Gaarden er i forvejen arbejdsplads for 8 borgere i skåne/flexjob, Bornholms Museum for yderligere 11 borgere og Bornholms Kunstmuseum for 3 borgere. Hertil kommer en god håndfuld i praktik.

Gaardens jorde og bygninger er kommunale, bortset fra Madkulturhuset, som Bornholms Museum ejer. Gaardens i alt 25 hektar med grønt kontor-fællesskab, Skafferiet, stubmølle, Melstedgård, bålplads, Madkulturhus samt dyrehold, marker, pryd-, urte- og køkkenhave danner tilsammen en interessant række af opgaver, som spænder fra rolig fordybelse til aktiv formidling.

”Gaardens fællesskab” tager således udgangspunkt i stærke samarbejder med især Bornholms Regionskommunes afdelinger og centre, som arbejder med mennesker og fællesskaber, som i udgangspunktet har brug og behov for stærke rammer, fleksible processer, omsorg og forståelse.

Det kan fx være borgere med psykiske lidelser eller borgere med fysisk funktionsnedsættelse. Disse brugere bliver en del af det samme fællesskab, som de mere selvhjulpne borgere, der tager del i Gaardens aktiviteter.

Bevare et tilbud i en ny inspirerende og attraktiv ramme

Center for Psykiatri og Handicap ser det som en spændende mulighed for at udvikle og bevare Plantagens nuværende aktiviteter i et andet regi.

Plantagen fungerer i dag i lejede bygninger og på lejet jord. Der vil inden for de kommende år være et behov for renovering af de eksisterende bygningerne, da disse ikke er tidssvarende i forhold til at sikre et optimalt fysisk arbejdsmiljø. Derudover er Plantagen indtægtsdrevet via en samarbejdsaftale med Center for Job, Uddannelse og Rekruttering. Der har gennem de seneste år været et fald i antallet af visiterede borgere, hvilket gør det vanskeligt at opretholde et økonomisk rentabelt tilbud i Plantagen.

Ny lovgivning og reduceret statsrefusion forventes at medføre et yderligere fald i antallet af visiterede borgere i 2023 og årene derefter, hvilket under alle omstændigheder medfører et behov for ny beslutning om fremtiden for Plantagen.

Der vil skulle ske en tilpasning af de nuværende aktiviteter/tilbud i Plantagen til den nye ramme i ”Gaardens fællesskab”. Men det forventes at en meget stor del af Plantagens aktiviteter kan overflyttes til de nye rammer, hvilket inkluderer både borgere og medarbejdere. Hvordan og meget mere vil først blive endelig afklaret i den næste fase.

Den forventede proces

Februar 2023: Orientering i EBBU samt godkendelse i SSU

Marts 2023: Genoptaget dialog med de relevante nationale fonde på baggrund af politisk beslutning

April: 2023: Ansøgning til de relevante fonde – herunder detaljeret planlægning med Plantagen

September – oktober 2023: Forventet svar fra fonde

Oktober 2023: Projektets indholdsdel (etablering af fællesskab) igangsættes

November 2023: Midlertidige rammer for flytning etableres

Januar 2024: Plantagen flytter til gaarden. Herefter byggeproces med blik på at etablere personalerum, administration m.m.

Januar 2025: Nye bygninger er etableret

December 2026: Projektet afsluttes og der overgås til almindelig drift.

Økonomiske konsekvenser

Bornholms Museum/Gourmet Bornholm varetager fondsansøgningerne til relevante fonde. I alt forventes ansøges om ca. 14 mio. kr.

Samlet projektperiode: Ultimo 2023 – 31. december 2026. Projektperioden omfatter ansøgnings- og etableringsperioden. Derefter overgår projektet til ny drift.

Plantagen som tilbud og dets medarbejdere vil organisatorisk fortsat høre under Center for Psykiatri og Handicap.

Der indgås en driftsaftale mellem Gaarden/Bornholms Museum, Center for Psykiatri og Handicap samt Center for Job, Uddannelse og Rekruttering som fastsætter de konkrete vilkår for den daglige drift.

Bilag

Notat fra Jacob Bjerring-Hansen og Mikkel Bach-Jensen vedr. fællesskabsprojekt

Punkt 4: Afsluttende status på Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022

20/1333

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog den 28. februar 2019 Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022 (bilag 1) og afsatte 17 mio. kr. til udviklingsarbejdet. Med afsæt i udviklingsplanen har Center for Skole iværksat *Fælles Folkeskole Bornholm* med det formål at understøtte udviklingen af en attraktiv folkeskole med høj trivsel og optimal læring for alle børn.

Udviklingsplanen udløb med udgangen af 2022 og formålet med denne sag er at give en afsluttende status på opfyldelsen af planens mål og indsatser. Kronologien i status følger den reviderede tids- og procesplan (bilag 2) som Kommunalbestyrelsen vedtog den 28. januar 2021.

Kommunalbestyrelsen er den 8. februar 2022 præsenteret for en foreløbig status på udviklingsplanens målopfyldelse.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- a) Sagen til orientering.
- b) Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ungerådet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-02-2023

- a) orientering givet.
- b) godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 06-03-2023

Orientering givet.

Skolechefen inviteres med til næste møde i Handicaprådet for uddybende spørgsmål.

Sagsfremstilling

Administrationen og rådgivning i Center for Skole har udarbejdet en afsluttende status på indfrielsen af den tidligere udviklingsplans mål og indsatser. Med farverne rød-gul-grøn fremgår det af den afsluttende statusrapport (bilag 3) hvilke mål og indsatser, der *endnu ikke er indfriet/delvist indfriet/indfriet*.

I denne sag er fokus på de mål og indsatser, der er *delvist* eller *endnu ikke* indfrie og som derfor vil have et særligt fokus i de kommende års videreudvikling af folkeskolen.

Udviklingsplanen indeholder fem langsigtede mål og fem delmål:

Langsigtede mål, pr. juni 2024

1. Alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socioøkonomisk reference.
2. Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet
3. Andelen af gode læsere er på 80 %
4. Trivslen blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet
5. 70 % som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole

Delmål

1. God trivsel
2. Høj faglighed
3. En folkeskole for alle
4. Kommunikation og dialog
5. Rammer og vilkår

Det første af udviklingsplanens langsigtede mål er indfriet, idet at alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socialøkonomisk reference (januar 2023). De øvrige fire langsigtede mål er endnu ikke indfriet.

Udviklingsplanens fem delmål er delvist indfriet.

Delmål 1: God trivsel

Data fra 2021/2022 viser, at der er sket et fald i andelen af elever med højest trivsel fra 87,3 i 2020/2021 til 86,4 i 2021/2022 (Uddannelsesstatistik.dk). Landsgennemsnittet for andelen af elever med højest trivsel er samtidigt faldet fra 90,9 i 2020/2021 til 89,8 i 2021/2022.

Den bornholmske folkeskole behøver at blive endnu dygtigere til at skabe trivsel for alle børn i skolen og arbejder derfor med fælles indsatser, der skal styrke elevernes trivsel. Med skoleudviklingsværktøjet *10 veje til god skoleudvikling 2023-2026* sættes der en fælles ramme for skolernes arbejde for at fremme elevernes trivsel.

Følgende konkrete indsatser under delmålet er *delvist/endnu ikke indfriet*:

Halvårlige trivselskonferencer på alle skoler – frist juni 2022

Målet er delvist indfriet

De seks almenskoler har helt eller delvist implementeret trivselskonferencer. Skolerne har løbende fokus på både social og faglig trivsel og der laves årligt nye handleplaner med baggrund i trivselsmålingerne.

Delmål 2: Høj faglighed

Det er et mål, at alle børn, fagprofessionelle, ledere og forvaltning er del af et stærkt læringsfællesskab og kan blive så dygtige, som muligt.

Siden 2019 ses en generel positiv udvikling i forhold til elevernes læringsudbytte. Karaktergennemsnittet i de obligatoriske prøver stiger med 0,1 procentpoint for hvert år i årene 2019, 2020, 2021, 2022. Udviklingen er mest positiv i fagene dansk og engelsk. Nye data viser, at andelen af elever, der opnår mindst 2 i dansk og matematik varierer henover årene med et fald fra 97 i 2020/2021 til 95,4 i 2021/2022 (Uddannelsesstatistik.dk).

Følgende konkrete indsatser under delmålet er *delvist/endnu ikke indfriet*:

Udvikling af fleksibel to-voksen ordning (observation/feedback af lærerens undervisning) – frist december 2022

Målet er delvist indfriet

To-voksenordningen muliggør inddragelse af pædagog, lærer, læse-/matematikvejleder i undervisningen (co-teaching). Nogle skoler er godt i gang men gennemgående skal skolerne i endnu højere grad benytte to-voksenordningen til at udvikle deres praksis for Co-teaching og herigennem styrke brugen af forskellige fagligheder i klasserummet.

Alle skoler arbejder systematisk og struktureret med målstyring, elevcentreret læring og ledelse samt databaseret skoleledelse – frist august 2020 –

Målet er delvist indfriet

Skolerne har adgang til mange data, som når det anvendes systematisk kan være med til at fremme elevernes læring, udvikling og trivsel. Med skoleudviklingsværktøjet 10 veje til god skoleudvikling arbejder Center for Skole henimod en mere systematisk brug af data på skolerne, blandt andet med brug af et fælles årshjul for datainformeret skoleudvikling. Dette arbejde er endnu ikke fuldt implementeret på alle skoler.

Delmål 3: En folkeskole for alle

I 2022 er implementeret tre supplerende ø-dækkende ”melleformer” på henholdsvis Paradisbakkeskolen, Svartingedal skole og på Åvangsskolen.

Sideløbende er udviklet lokale mellemform-lignende tilbud på to almenskoler og der ses flere understøttende tiltag, der skal skabe bedre rammer og vilkår for inklusion.

Den bornholmske folkeskole er endnu ikke i mål og vil i de kommende år have særligt fokus på at lykkedes endnu bedre med at skabe inkluderende læringsmiljøer på alle skoler.

Følgende konkrete indsatser under delmålet er *delvist/endnu ikke indfriet*:

Udvikling af fleksible fællesskaber, som inkluderer elever med brug for støtte – frist august 2020

Målet er delvist indfriet

Udviklingsplanen indeholder mål for etablering af fleksible fællesskaber på skolerne, hvor elever, der har vanskeligt ved at inkluderes i stamklassen, kan få støtte i et mindre fællesskab. Med fleksible fællesskaber er det målet at give udsatte elever de faglige/socialt kompetencer, de mangler for at kunne vende tilbage til stamklassen.

Der er fokus på, at udvikle fleksible løsninger og en forståelse af, at eksempelvis skolevægning er et symptom på, at der er noget der er svært for eleven i skolen.

Udvikling af samarbejde med PPR. Læsekonsulent, Ressourceteamet og Center for Børn og familie udvikles, således at der er overensstemmelse med den strategi der følges i Center for Børn og familie, 'De små børns Bornholm' og 'De første 1000 dage'. – frist august 2020

Målet er endnu ikke indfriet

For at skabe en inkluderende folkeskole, der muliggør deltagelse og læring for alle børn skal samarbejde, koordinering og et fælles Mindset mellem medarbejdere i Center for Skole og Center for Børn og Familie udvikles. Skoleudviklingsværktøjet 10 veje til god skoleudvikling understøtter skolerne i dette arbejde ligesom koordinering og sammenhænge mellem centrene vil være en central del af den kommende strategi for folkeskolen.

Delmål 4: Kommunikation og dialog

Det er skolens ansvar at skabe god kommunikation og dialog med skolens mange samarbejdspartnere og forældre. God, respektfuld kommunikation og et godt forældresamarbejde er afgørende for trivslen på skolen og det sociale liv i klassen.

Et styrket skole-hjem-samarbejde er et særligt fokusområde i udviklingen af den bornholmske folkeskole og understøttes af skoleudviklingsværktøjet 10 veje til god skoleudvikling.

Følgende konkrete indsatser under delmålet er *delvist/endnu ikke indfriet*:

Alle skoler har principper for skole/hjemsamarbejde, kommunikation og god dialog – frist august 2020-

Målet er delvist indfriet

Med skoleudviklingsværktøjet 10 veje til god skoleudvikling er der sat ramme for skolernes udvikling af skole-hjem-samarbejdet og skolebestyrelserne udarbejder lokale handleplaner for forældresamarbejdet, der forventes afsluttet i indeværende skoleår.

Udvikling af Samarbejde/partnerskabsaftale med Skole og Forældre om etablering af lokalafdeling på Bornholm – frist foråret 2021

Målet er delvist indfriet

I efteråret 2022 deltog Skole og Forældre i en dialog med skolerne om muligheden for at etablere en lokalafdeling på Bornholm. Administrationen afventer skolebestyrelsernes tilbagemeldinger.

Plan på alle skoler for, hvordan de ønsker at indgå som en synlig og aktiv samarbejdspartner i lokalområdet – frist august 2020

Målet er delvist indfriet

Ikke alle skoler har beskrevet en plan for deres synlighed, samarbejde og kommunikation med lokalsamfundet.

Delmål 5: Rammer og vilkår

Udviklingsarbejdet med at nedbringe det bekymrende elevfravær og mindske forekomsten af skolevægning i den bornholmske folkeskole er fortsat et særligt indsatsområde i Fælles Folkeskole Bornholm og udvikles i samarbejde med Center for Børn og Familie.

Nationalt og lokalt ses en stigning i forekomsten af skolevægning og bekymrende elevfravær.

Følgende konkrete indsatser under delmålet er *delvist/endnu ikke indfriet*:

Udviklingsarbejde om bekymrende elevfravær og skolevægning – frist: Det skal i juni 2022 fremgå at der kan ses et fald i elevfraværet

Målet er endnu ikke indfriet

Både nationalt og lokalt ses en stigning i fravær blandt elever. Hos Administration og Rådgivning, Center for Skole er det vurderingen, at sygefraværet i 2022 er væsentligt influeret af virkninger fra Corona. Blandt andet forventes udvidet brug af online undervisning at have haft betydning for elevfraværstallene.

Med det stigende fravær er der fortsat brug for en styrket tværgående indsats i forhold til at styrke alle skolers viden om og kompetencer i forhold til en systematisk forebyggelse, opsporing og håndtering af skolevægning og elevfravær.

I 2022 deltog repræsentanter for Center for Skole og Center for Børn og Familie i et fælles kursus om skolevægning.

Skolerne har fortsat fokus på elevernes fravær og bruger i en vis udstrækning værktøjet ”Comeback”. Hos Administration og Rådgivning, Center for Skole er det vurderingen, at der er god praksis i gang på skolerne, men at der er brug for en øget ensartethed på tværs af skolerne.

Det vil således være en stor opmærksomhed i det kommende arbejde med at styrke- og synliggøre indsatserne på skolerne, således at arbejdet med trivsel og elevfravær tydeliggøres og indgår centralt i dialoger og handlinger på alle skolerne i hverdagen.

Elevfravær er en opgave, som Center for Skole forventer vil komme til at fylde forholdsvis meget fremadrettet, med målrettede og alsidige indsatser.

Økonomiske konsekvenser

Udmøntning af budgetforliget på 5 mio. kr. i 2019 og 4 mio. kr. i 2020, 2021 og 2022.

Der er ikke afsat yderligere bevilling til arbejdet med Fælles Folkeskole Bornholm.

Restbudgettet pr. 31.12.2022 er kr. 523.344,-. Der er bogført kr. 37.500,- i 2023.

Restbeløbet ønsker Center for Skole at få overført til 2023 som en pulje med særlig overførelsesret for at kunne bruge pengene over en treårig periode til aktiviteter, der understøtter arbejdet med Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026, herunder faglig udvikling, øget trivsel og kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på skolerne.

Indsats/årstal	2019	2020	2021	2022	Restbudget 31.12.2022
Rammebeløb til to-voksenordning	1.500.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000	-
Ung på vej	625.000	1.500.000	1.500.000	875.000	-
Kursus kommunikation	100.000				-
Uddannelsesforløb, strategisk pædagogisk ledelse af skolen	300.000				-
Uddannelsesforløb, professionelle læringsfællesskaber (teamudvikling)			800.000		Kr. 433.218,-
Kursus i klasserumsledelse				500.000	Kr. 90.126,-

Bilag

Bilag 1 Udviklingsplan for folkeskolerne 2019-2022

Bilag 2 Tids- og handleplan Fælles Folkeskole Bornholm opdateret nov. 2020

Bilag 3 Statusrapport Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022

Punkt 5: Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026

23/3599

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Udviklingsplan for folkeskolerne på Bornholm 2019-2022 er udløbet og der er udarbejdet Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026 til politisk behandling. Den 30. august 2022 godkendte udvalget en procesplan for udarbejdelse af ny strategi og bidrog den 27. september 2022 med input til den første version af strategien. Siden er der gennemført en høring af strategi og bilag Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller

- a) At udvalget godkender ”Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026” og samtidigt lukker kommunens ”Skolepolitik” fra 2012.
- b) Bilag 2: ”Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026” til orientering.
- c) ”Procesplan for revidering af skolernes udviklingsplaner” til orientering.
- d) Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ungerådet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 28-02-2023

- a) Godkendt idet målene ændres til tre: *Trivsel blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet og andelen af gode læsere er på 80% bibeholdes. Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet og alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socialøkonomiske referencer samskrives mens 70% som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole flyttes til evaluering ”Tegn på”.*
- b) orientering givet.
- c) orientering givet
- d) godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 06-03-2023

Orientering givet.

Skolechefen inviteres med til næste møde i Handicaprådet for uddybende spørgsmål.

Sagsfremstilling

Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026 (bilag 1) sætter retning for den videre udvikling af folkeskolen og understøtter Center for Skoles arbejde med Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik 0-29 år.

Der har været gennemført en høring af den første version af strategi og bilaget *Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026* (bilag 2) i Handicaprådet, skolebestyrelserne og Bornholms Fælles Elevråd. Desuden har Børne- og Skoleudvalget, den politiske følgegruppe for Fælles Folkeskole Bornholm, skolens ledere, Center MED og øvrige samarbejdspartnere bidraget med input til strategiarbejdet. Høringssvar og input er søgt indarbejdet i version 2 af strategien, der fremlægges til politisk behandling

Når strategien er politisk godkendt udarbejdes en trykt og digital version af strategien. Center for Skole ønsker en tilgængelig og let læsbar strategi med brug af grafik og billeder.

Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026

Formålet med strategien er at virkeliggøre den sammenhængende børne- og ungepolitik og videreudvikle visionen om Fælles Folkeskole Bornholm. Børne- og Skoleudvalgets arbejdsprogram har været lagt til grund for strategiarbejdet. Strategien udgør det fælles afsæt for skolernes revidering af egne udviklingsplaner og strategien understøtter herved sammenhængen fra politik til strategi og handleplan.

Der er udarbejdet *Procesplan for skolernes revidering af deres udviklingsplaner* (bilag 3) med fokus på forankring og involvering af lærere, pædagoger, afdelings MED, skolebestyrelser, forældre og elever.

Fem overordnede mål for folkeskolen

For at skabe kontinuitet i skolernes udviklingsarbejde ønsker administrationen at forlænge den tidligere udviklingsplans fem overordnede mål for folkeskolen (juni 2024) frem til udgangen af 2026:

- Alle skoler præsterer på niveau eller bedre end forventet målt ud fra socioøkonomisk reference.
- Karaktergennemsnittet efter afgangseksamen ligger på landsgennemsnittet.
- Andelen af gode læsere er på 80%.
- Trivslen blandt eleverne ligger på landsgennemsnittet.
- 70% som starter i børnehaveklasse vælger en folkeskole

Det er Center for Skoles vurdering, at den bornholmske folkeskole med de fem overordnede mål bidrager til at løfte [de nationale mål for folkeskolen](#).

Syv strategiske indsatsområder

Strategien er en indholdsmæssig spejling af [Bornholms børne- og ungepolitik 0-29 år](#) med syv indsatsområder:

- Skolen er en tryk base
- Fællesskaber i skolen
- Læring, trivsel og sundhed i skolen
- Nysgerrighed, indflydelse og ansvar i skolen
- Grøn dannelse, indsigt og udsyn i skolen
- Uddannelse og arbejde efter skolen
- Fælles om skolen

Tegn på, at skolerne er på rette vej

I bilaget *Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026* beskrives tegn på, at skolerne er på rette vej i arbejdet med strategi og lokale udviklingsplaner.

Den enkelte skole kan i deres egen udviklingsplan vælge at lægge vægt på andre typer tegn. Ved skoleudviklingssamtaler har skole og skolechef fokus på de tegn, som den enkelte skole vil arbejde med.

I lighed med de tegn, som den enkelte skole vil arbejde med, er listen over data, som skolen vil anvende hverken fast eller udtømmende. Data, der vedrører trivsel, elevfravær og læringsudbytte er obligatoriske for alle skoler, men den enkelte skole kan vælge at inddrage andre data i skolens udvikling. Det giver bilaget Tegn på, at vi er på rette vej eksempler på.

Høring

Svar fra høringen i Handicaprådet, skolebestyrelserne og i Bornholms Fælles Elevråd er opsummeret herunder, mens de fulde høringssvar fremgår af bilag til sagen (bilag 4).

Sammenfattende er der tilslutning til strategien i skolebestyrelserne. Det vurderes fornuftigt, at kommunens sammenhængende børne- og ungepolitik er indtænkt, og strategien anses for at være tilgængelig og overskuelig med korte, overordnede retningsgivende indsatsområder, der giver plads til skolernes forskellighed.

Nogle skolebestyrelser vurderer, at strategien er for teksttung og der er ønske om flere billeder og et andet layout.

Endelig bør der indarbejdes mere om:

- sammenhænge og overgange på tværs, internt og eksternt, herunder overgange fra dagtilbud og skole og de interne overgange på klassetrin
- gensidig respekt og fælles ansvar mellem skole og hjem
- tidlig indsats
- at alle børn har ret til det rette skoletilbud
- tiltag for de dygtige elever
- samarbejdet mellem skole og forældre
- inddragelse af elevrådene

Flere skolebestyrelser ser det som en udfordring, at der fordres udvikling uden dertil afsatte midler til skolerne og er bekymrede for, om skolerne har ressourcerne til at føre de gode intentioner ud i livet.

Økonomiske konsekvenser

Udmøntning af budgetforliget på 5 mio. kr. i 2019 og 4 mio. kr. i 2020, 2021 og 2022.

Der er ikke afsat yderligere bevilling til arbejdet med Fælles Folkeskole Bornholm.

Restbudgettet pr. 31.12.2022 er kr. 523.344,-. Der er bogført kr. 37.500,- i 2023.

Restbeløbet ønsker Center for Skole at få overført til 2023 som en pulje med særlig overførelsesret for at kunne bruge pengene over en treårig periode til aktiviteter, der understøtter arbejdet med Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026, herunder faglig udvikling, øget trivsel og kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på skolerne.

Indsats/årstal	2019	2020	2021	2022	Restbudget pr. 31.12.22
Rammebeløb til to- voksenordning	1.500.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000	-
Ung på vej	625.000	1.500.000	1.500.000	875.000	-
Kursus kommunikation	100.000				-
Uddannelsesforløb, strategisk pædagogisk ledelse af skolen	300.000				-
Uddannelsesforløb, professionelle			800.000		Kr. 433.218,-

læringsfællesskaber
(teamudvikling)

Kursus i
klasserumsledelse

500.000   Kr. 90.126,-

Bilag

Bilag 1 Strategi Fælles Folkeskole Bornholm 2023-2026_2

Bilag 2 Tegn på, at vi er på rette vej 2023-2026

Bilag 3 Procesplan for skolernes revidering af udviklingsplaner 2023

Bilag 4 Samlede hørings svar Strategi Fælles Folkeskole Bornholm

Punkt 6: Gensidig orientering til og fra medlemmerne og sekretariatet

Der blev orienteret om følgende:

Beslutning Handicaprådet den 06-03-2023

Orientering modtaget.

Der er ansøgt overført 20.000 kr. fra Handicaprådets budget 2022 til budget 2023.

Punkt 7: Eventuelt

Politisk sagsgang

Beslutning Handicaprådet den 06-03-2023

Handicaprådsmødet d. 19.06.2023 flyttes til d. 14.08.2023.

Handicaprådsmødet d. 04.09.2023 flyttes til d. 18.09.2023.